

La violència envers el col·lectiu LGBTIQ a les escoles i instituts és un tema àmpliament reconegut i estudiat, i desgraciadament existeixen nombrosos exemples de les conseqüències fatals que poden ocasionar en les persones menors i la joventut.¹ Però, què passa a la universitat? Els estudiants que ja han superat l'adolescència i, es suposa, tenen un cert grau de cultura, han après a viure en el respecte a la diversitat? Reprodueixen comportaments LGBTIQ-fòbics?

UNA UNIVERSITAT HOMÒFOBA?

per Marta Font i Oriol Ríos

Estudiants que assetgen altres estudiants

Tot i que tradicionalment s'ha posat més èmfasi en l'educació primària i secundària, també s'han realitzat recerques a nivell internacional que analitzen la presència de violència LGBTIQ-fòbica en el context universitari, centrant-se sobretot en el clima dels campus i en les actituds discriminatòries envers les persones de minories sexuals. Alguns exemples d'aquestes recerques són les desenvolupades per Woodford l'any 2013, que destaquen que el 90% de l'alumnat ha sentit alguna vegada la frase «Això és molt gai» de manera discriminatòria,² o l'estudi de Rankin de 2005 que, després de recollir dades de 14 campus universitaris, va concloure que un 79% de les formes d'assetjament envers el col·lectiu LGBTIQ estaven promogudes per altres estudiants.³

Tot i les constatacions d'aquesta realitat a nivell internacional, la violència per raó d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere ha estat una problemàtica silenciada

i invisibilitzada a casa nostra. L'absència de recerques en el context de l'Estat espanyol que permetin identificar la incidència d'aquesta violència en el context universitari afavoreix que les possibles actuacions i respostes es vegin frenades per la manca de dades i evidències que les recolzin. Tot i que el desenvolupament de la llei per garantir els drets de les persones LGBTIQ aprovada pel Parlament de Catalunya el 2014 preveu la recollida de dades per identificar les situacions de LGBTIQ-fòbia existents a l'entorn universitari, així com la implementació de plans per eradicar-les i visibilitzar-les davant la comunitat universitària,⁴ no s'ha materialitzat encara cap actuació que permeti avançar en aquesta direcció.

A la busca de dades reals

En aquest context, per trencar el silenci existent al voltant de la violència envers el col·lectiu universitari LGBTIQ, a la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona ha sorgit el projecte Uni4Freedom. Violències per raó d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere a les universitats catalanes.⁵ Durant els dos anys d'implementació del projecte es volen obtenir dades en relació a les violències per raó d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere a les universitats catalanes, per tal, d'aquesta manera, de proposar orientacions per l'elaboració de protocols de no-discriminació i sensibilitzar els diferents agents socials i responsables polítics implicats en la problemàtica social. Aquestes accions faran que el projecte esdevingui pioner en matèria d'igualtat del col·lectiu LGBTIQ, aportant dades i evidències de la incidència de la violència envers les minories sexuals i trencant el silenci que blinda les universitats no només en termes de violència envers el col·lectiu LGBTIQ.

En aquest sentit, Uni4Freedom segueix la línia del també pioner projecte *Violencia de Género en las Universidades Españolas*,⁶ la primera recerca sobre violència de gènere a les universitats de l'Estat, que va evidenciar que el 62% de les persones entrevistades havia patit o coneixia alguna situació de violència de gènere en l'àmbit universitari i va permetre avançar en la detecció de les dificultats i obstacles al voltant de la identificació de la violència de gènere i del procés de denúncia posterior.

Els resultats d'aquest estudi poden aportar llum en un àmbit on, per desgracia, sempre hi ha hagut un sospitós vel de foscor. ■

Notes

1. CNN. & Nedelman, M. (2018). *9-year-old died by suicide after he was bullied, mom says*. 5 de gener de 2019.
2. Woodford, M. R., Howell, M. L., Kulick, A., & Silverschanz, P. (2013). "That's so gay" heterosexual male undergraduates and the perpetuation of sexual orientation microaggressions on campus. *Journal of Interpersonal Violence*, 28(2).
3. Rankin, S. R. (2005). *Campus climates for sexual minorities*. *New Directions for Student Services*, 2005(111).
4. Departament de Treball, Afers Socials i Família, G. de C. (2018). *Guia per a la incorporació de la diversitat sexual i de gènere a les universitats catalanes a partir de la Llei 11/2014* (1a ed.).
5. MEDIS, U. (2018). *Uni4Freedom*. 2 de gener de 2019. Projecte dirigit per Oriol Ríos, professor agregat de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona. Projecte del Programa Recercaixa 2017, de l'Obra Social La Caixa (2018), en la categoria de Violència de Gènere.
6. Valls Carol, R. (2008). *Violencia de Género en las Universidades Españolas*. (M. de I. Instituto de la Mujer, Ed.).